

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till Valnämnden

Datum:
2021-10-18

Diarienummer:
VLN-2021-00005

Handläggare:
Åsa Nilsson Bjervner

Valnämndens uppföljning av ekonomi och verksamhet per augusti 2021

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar

1. **att** godkänna kommunledningskontorets förslag till uppföljning av ekonomi och verksamhet per augusti 2021 enligt bilagd handling, samt
2. **att** översända upprättad handling i valnämndens uppföljning till kommunstyrelsen.

Ärendet

Kommunledningskontoret har sammanställt förslag till uppföljning av ekonomi och verksamhet per augusti 2021. Uppföljningen innehåller de underlag som ska lämnas till kommunstyrelsen avseende delårsbokslut och uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål och uppdrag. Samtliga underlag i uppföljningen finns i den bilagda handlingen.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret. Barn-, jämställdhets- och näringslivsperspektiven bedöms inte vara relevanta med föreliggande förslag till beslut.

Föredragning

Valnämnden har ett avgränsat uppdrag och i perioder mellan val består nämndens arbete till övervägande del att upprätthålla den politiska verksamheten. Det medför att nämndens möjlighet att bidra till kommunfullmäktiges inriktningsmål och de gemensamma uppdragen är begränsat.

Periodens resultat för perioden är ett överskott om 0,1 mnkr vilket är en positiv avvikelse i förhållande till budget för perioden. Avvikelsen förklaras av att en inventering som budgeterats inte haft kostnader i perioden. Valnämndens helårsprognos är ett nollresultat.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i detta ärende.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 18 oktober 2021
- Bilaga 1, Valnämndens uppföljning av ekonomi och verksamhet per augusti 2021

Kommunledningskontoret

Åsa Nilsson Bjervner
Kanslichef

Valnämnden
Delårsrapport

Datum:
2021-10-11

Diariern:
VLN-2021-00005

Handläggare:
Åsa Nilsson Bjervner

Valnämndens uppföljning av ekonomi och verksamhet per augusti 2021

Uppföljningen av verksamhet och ekonomi syftar till att ge en helhetsbild av nämndens resultat för perioden januari till augusti 2021. Den innehåller uppföljning av kommunfullmäktiges styrsignaler från Mål och budget och den uppföljning nämnden själva gör för att följa upp sin verksamhetsplan. Utifrån underlagen gör nämnden en sammantagen bedömning av resultatet av arbetet inom sitt ansvarsområde.

Nämndens uppdrag

Valnämndens uppdrag är att på lokal nivå ansvara för genomförandet av allmänna val till riksdag, kommun- och regionfullmäktige, val till Europaparlamentet samt folkomröstningar i enlighet med gällande lagar.

Valnämnden ansvarar för val i enlighet med bestämmelserna i vallagen, kommunallagen samt lagen om kommunala folkomröstningar eller liknande förfaranden. Det innebär att Uppsala valnämnd är lokal valmyndighet och bland annat utser och utbildar röstmottagare, beslutar om vallokaler, arrangerar förtidsröstning och svarar för den preliminära räkningen av rösterna på valkvällen.

Omvärld och förutsättningar

Under 2018 tog riksdagen beslut om förändringar av Vallagen vilka trädde i kraft i januari 2019. En viktig förändring var ett krav på att platsen där valsedlarna läggs ut ska vara avskärmad. Ingen väljare ska uppleva en risk för att röja sin valhemlighet när den tar valsedlar från valsedelstället. Förändringen stärker skyddet för valhemligheten och minskar risken för att väljare ska utsättas för otillåten påverkan i samband med röstningen.

Vid genomförandet av Europaparlamentsvalet 2019 tillämpades den nya lagstiftningen för första gången. Avskärmningarna som nämnden använde vid valet 2019 fungerade tillfredsställande men det kommer bli en större utmaning att ordna avskärmningar och logistik i lokalerna inför valet 2022 då det är tre val som ska genomföras.

Den nya lagstiftningen för ökat skydd av valhemligheten ställer höga krav på nämnden att säkerställa ändamålsenliga och tillgänglighetsanpassade vallokaler och lokaler för förtidsröstning. Ett antal av de lokaler som använts vid tidigare val kommer inte längre kunna användas. Vid valet till Europaparlamentet 2019 prövade nämnden att låta flera valdistrikt dela på en större lokal (idrottshall) vilket föll väl ut och detta kommer att kunna utvecklas inför valet 2022.

Nämnden ser stora utmaningar att hitta lämpliga vallokaler och framförallt lokaler för förtidsröstning till valet 2022 då skyddet av valhemligheten för första gången ska tillämpas vid ett val till riksdag, kommun och region. Nämnden ser också utmaningar i nybyggda bostadsområden då dessa områden innehåller få större samlingslokaler som går att använda till vallokaler.

Den ökade polariseringen inom flera områden i samhället påverkar förutsättningarna för att genomföra demokratiska val. Ojämligheten i levnadsvillkor ökar, både mellan individer och mellan olika bostadsområden. Inkomstskillnaderna växer liksom skillnaderna i sysselsättning och hälsa. Samhällsklimatet upplevs som allt hårdare. Lokalt kan detta ta sig uttryck i form av social oro och en ökad närvaro av icke-demokratiska krafter och metoder.

1. *Beskriv kortfattat era åtgärder för återgången efter pandemin och vilka utmaningar och möjligheter verksamheten står inför.*
Beskrivning/scenario: Under resten av året en successiv återgång till normal verksamhet enligt de nationella planerna för avvecklingen av restriktionerna och kommunens lokala anpassningar. Bedöm utifrån gällande förhållande per sista augusti
 Svar: Valnämnden har ett avgränsat uppdrag och i perioder mellan val består nämndens arbete till övervägande del att upprätthålla den politiska verksamheten. Nämndens verksamhet har inte påverkats av pandemin.

Uppföljning av verksamheten

Valnämnden har ett avgränsat uppdrag och i perioder mellan val består nämndens arbete till övervägande del att upprätthålla den politiska verksamheten. Det medför att nämndens möjlighet att bidra till kommunfullmäktiges inriktningsmål är begränsat. Valnämnden har i arbetet med att konkretisera Mål och budget övervägt samtliga mål och uppdrag riktade till samtliga nämnder. Valnämnden har bedömt att nämnden inte har möjlighet att genomföra uppdragen inom ramen för sitt ansvarsområde under åren 2021 – 2022.

Två uppdrag berör valnämnden 2021 och de faller inom ramen för inriktningsmål 8.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 8 I Uppsala ska ingen lämnas utanför och invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället

Måluppfyllnad: helt, delvis, till viss del

Kommentar: Måluppfyllnad: till viss del. Nämnden kommer under hösten 2021 påbörja arbetet med att finna tillgängliga och ändamålsenliga lokaler.

Kommunfullmäktiges uppdrag		
Uppdrag	Nämnd	Status och slutår
<p>19. Öka kunskapen om och utarbeta en systematik för att skapa likvärdiga möjligheter för invånarna att vara delaktiga i utvecklingen av Uppsala.</p> <p>Uppdragsbeskrivning: Ingen ska lämnas utanför. Det är en av de övergripande principerna i Agenda 2030, och något som bör genomsyra kommunens arbete för att uppnå de 17 globala målen för hållbar utveckling. Kommunens verksamheter behöver utforma sin service för att tillgodose och möta invånarnas behov och förväntningar på bästa sätt. Alla kommunens verksamheter ska systematiskt arbeta för att identifiera särskilda behov och göra Anpassningar för att nå alla på lika villkor för att skapa ett jämlikt och interkulturellt samhälle. För att åstadkomma detta behöver verksamheterna utarbeta en systematik för att identifiera och möta målgrupper med särskilda behov. Behoven ska vara utgångspunkt när kommunens verksamheter agerar, kommunicerar och prioriterar.</p> <p>Kommentar: Det ingår i nämndens grunduppdrag att det finns tillräckligt med tillgängliga och ändamålsenliga vallokaler och lokaler för förtidsröstning. Nästa val är i september 2022 och arbetet med att finna lokaler startar hösten 2021.</p>	Alla	Pågår 2022

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden	Status
<p>Säkerställ tillgänglighet för alla målgrupper i arbetet med valdistrikt, vallokaler och lokaler för förtidsröstning.</p> <p>Kommentar: Bevakning har skett under året för att säkerställa att information om nämndens ansvarsområde är tydlig och finns tillgänglig på Uppsala kommuns hemsida. Vidare bevakas och besvaras frågor kring nämndens verksamhetsområden skyndsamt och kontinuerligt.</p>	-	Alla röstberättigade ska ha likvärdiga möjligheter att delta i demokratiska val.	Pågår

Indikator

Uppdrag 19. Öka kunskapen om och utarbeta en systematik för att skapa likvärdiga möjligheter för invånarna att vara delaktiga i utvecklingen av Uppsala.				
Indikator	Nuvärde	Jämförvärde	Målsättning	Trend
<p>Andel tillgänglighetsanpassade vallokaler och lokaler för förtidsröstning</p> <p>Kommentar: Det ingår i nämndens grunduppdrag att det finns tillräckligt med tillgängliga och ändamålsenliga vallokaler och lokaler för förtidsröstning. Nästa val är 2022</p>	-	-	Alla	-

Kvarvarande uppdrag		
Uppdrag	Nämnd	Status och slutår
<p>Öka valdeltagande i områden och för grupper med lågt valdeltagande samt verka för ett mer jämlikt valdeltagande. (KS och VLN)</p> <p>Uppdragsbeskrivning: Förekomst av och spridning av desinformation i sociala- och i andra medier leder till att valnämndens arbete med att genomföra demokratiska val försvåras. Det kan leda till ett minskat valdeltagande. För att minska risken för förtroendeförlust behöver information om nämndens oberoende ställning tydliggöras och stärkas.</p> <p>Kommentar: Valnämnden har ett avgränsat uppdrag och i perioder mellan val består nämndens arbete till övervägande del att upprätthålla den politiska verksamheten. Det medför att nämndens möjlighet att bidra till kommunfullmäktiges inriktningsmål 2021 är begränsat.</p>	Alla	Ej påbörjad

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden	Status
<p>Säkerställ att information om nämndens ansvarsområde är tydlig och tillgänglig (riskåtgärd).</p> <p>Kommentar: Valnämndens arbete med att ta fram förslag till valdistrikt för beslut i kommunfullmäktige är slutfört. Beslut förväntas tas av kommunfullmäktige i september 2021.</p> <p>Under hösten 2021 startar arbetet med att ta fram tillgängliga och ändamålsenliga lokaler för förtidsröstning och vallokaler inför genomförandet av valet 2022. Det kommer bli en utmaning att hitta lokaler som är både tillgängliga samt uppfyller de nya lagkraven kring skydd av valhemligheten.</p>	-	Ökat förtroende för valnämndens verksamhet, högre valdeltagande.	Pågår

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 9

Nämndmål		
Kommungemensamma HR-nämndmål	Nämnd	Måluppfyllnad
<p>Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv</p> <p>Beskrivning: Chefer och medarbetare ska uppmuntras till en hälsosam livsstil. Kommunens arbetsmiljöarbete ska i första hand vara hälsofrämjande och förebyggande. Antalet medarbetare med upprepad korttidssjukfrånvaro ska minska.</p> <p>Systematik och väl fungerande rutiner är en garant för att kommunen ska kunna säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö för alla chefer och medarbetare. God organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö utvecklas genom en löpande dialog mellan chefer och medarbetare. Alla medarbetare är medledare när det kommer till sin egen arbetsmiljö och arbetssituation. Medledarskap står för det ansvar för arbetsmiljö och arbetssituation som varje medarbetare, oavsett roll, har.</p> <p>Nämnder och förvaltningar ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och arbetsmiljöarbetet i verksamheten, och säkerställa att en returnering av arbetsmiljöuppgifter kan hanteras på ett bra sätt. Kommunstyrelsen har en särskild tillsynsplikt för kommunens arbetsmiljö. Därför kommer kommunstyrelsen särskilt följa upprepad korttidssjukfrånvaro, hållbart medarbetarengagemang samt arbetsskador på kommunövergripande nivå under perioden.</p> <p>Kommentar: Nämnden har inga egna medarbetare.</p>	Alla	Ej utvärderad
<p>Kommunen ska ha ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap, som möjliggör verksamhetsutveckling och medledarskap</p> <p>Beskrivning: I en utmanande omvärld med stort förändringstryck och höga förväntningar från kommuninnevånare, organisationer, näringsliv och besökare har kommunkoncernens chefer ett komplext uppdrag. Ledarskapet ska stimulera medarbetare till medskapande och chefen ska tillsammans med sina medarbetare förändringsleda, driva förbättringsarbete och skapa förutsättningar för verksamhetsutveckling. Kommunkoncernens värdegrund är den gemensamma utgångspunkten för både chefer och medarbetare i arbetet med förändring, förbättring och utveckling.</p> <p>En rimlig omfattning på chefens uppdrag är avgörande för att chefer ska uppleva att de har ett hållbart, utvecklande och attraktivt uppdrag. Uppdraget ska vara tydligt vad gäller ansvar, mandat och villkor. Kommunen ska arbeta långsiktigt och strukturerat med chefs- och ledarutveckling och ha tydliga processer för ersättningsplanering, rekrytering och karriäromställning för chefer och ledare. Introduktionen av nya chefer ska ha hög kvalitet och alltid övergå i en individuell utvecklingsplan.</p> <p>Kommentar: Nämnden har inga egna medarbetare.</p>	Alla	Ej utvärderad

Ekonomiskt resultat

Delårsbokslut augusti 2021

VALNÄMNDEN	Kommunbidrag	Resultat per augusti		
		Periodens utfall	Periodens utfall	Helårsprognos
Belopp i miljoner kronor	2021	202101-202108	202001-202008	202108
Politisk verksamhet (1)	1,2	0,1	0,1	0,0
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0
Nämnden totalt	1,2	0,1	0,1	0,0

	Prognos-försämring	Prognos-förbättring	Prognosspann	
			Min	Max
Prognososäkerhet			0,0	0,0

Nämndens analys

Periodens resultat för perioden är ett överskott om 0,1 mnkr vilket är en positiv avvikelse i förhållande till budget för perioden. Avvikelsen förklaras av att en inventering som budgeterats inte haft kostnader i perioden. Valnämndens helårsprognos är ett nollresultat.

Valnämnden har ett avgränsat uppdrag och i perioder mellan val, såsom år 2021, består nämndens arbete till övervägande del att upprätthålla den politiska verksamheten. Under året kommer emellertid inventering av vallokaler och lokaler för förtidsröstning att påbörjas inför de allmänna valen 2022 samt en del övrigt förberedelsearbete. Nämnden har tagit fram förslag till beslut om antal valdistrikt för Uppsala kommun inför det allmänna valet 2022 och val till europaparlamentet 2024. Kommunfullmäktige kommer att ta beslutet i september 2021 och efter det så är det Länsstyrelsen som slutligt fastställer antalet valdistrikt i Uppsala kommun.

Nämnden har inga ekonomiska konsekvenser kopplat till Covid-19.

Risker och osäkerhet

Prognosen bedöms som säker i och med att nämnden har begränsad verksamhet under mellanvalsår.